

FİKİR VE SANAT ESERİ SAHİPLERİ İLE BAĞLANTILI HAK SAHİPLERİ MESLEK BİRLİKLERİ TİP STATÜSÜ ¹

Bakanlar Kurulu Karar Sayısı: 2003/5167 Resmi Gazete Tarihi: 30.01.2003 Resmi Gazete Sayısı: 25009

BİRİNCİ BÖLÜM Genel Hükümler

Birliğin adı, merkezi ve faaliyet alanı

Madde 1- 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanununun 4630 sayılı Kanunla değişik 42 nci maddesi ve "Fikir ve Sanat Eseri Sahipleri İle Bağlantılı Hak Sahipleri Meslek Birlikleri ve Federasyonları Hakkında Tüzük" hükümlerine göre merkezi ..... da olmak üzere .....Meslek Birliği adı altında bir meslek birliği kurulmuştur.

Bu Meslek Birliği, "Fikir ve Sanat Eseri Sahipleri ile Bağlantılı Hak Sahipleri Meslek Birlikleri ve Federasyonları Hakkında Tüzük"ün 7 nci maddesi uyarınca .....alanında faaliyet gösterir

Tanımlar

Madde 2-Bu Tip Statü'de:

- a) Bakanlık: Kültür Bakanlığı
- b) Federasyon: Kanun ve Tüzük hükümlerine göre kurulan fikir ve sanat eseri sahipleri ile bağlantılı hak sahipleri birlikleri üst kuruluşları
- c) Meslek Birliği (Birlik) : Fikir ve sanat eseri sahipleri ile bağlantılı hak sahiplerinin ortak çıkarlarını, korumak, Kanunla tanınmış hakların idaresini ve takibini, alınacak ücretlerin tahsilini ve hak sahiplerine dağıtımını sağlamak üzere Kanun ve Tüzük hükümlerine göre kurulmuş birlik,
- d) Kanun : 5/12/1951 tarihi ve 5646 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri
- e) Tüzük : Fikir ve Sanat Eseri Sahipleri ile Bağlantılı Hak Sahipleri Meslek Birlikleri ve Federasyonları Hakkında Tüzük
- f) Eser Sahibi : Eser meydana getiren gerçek kişi,
- g) Bağlantılı hak sahibi : Eser sahibinin manevi ve mali haklarına zarar vermemek kaydıyla eser sahiplerinin haklarına komşu hak sahibi olan icracı sanatçılar, fonogram yapımcıları ve radyotelevizyon kuruluşları ile filmlerin ilk tespitini gerçekleştiren film yapımcıları
- h) Mali hak sahibi : Eser sahibi ile Kanunun 48 inci maddesi çerçevesinde mali hakları kullanma yetkilerini devralmış gerçek veya tüzel kişiler, anlamında kullanılmıştır.

Birliğin amacı

Madde 3-.....Meslek Birliğinin amacı:

Eser sahipleri ve/veya bağlantılı hak sahiplerinin ortak çıkarlarını korumak, 5846 sayılı Kanun ile tanınmış hakların idaresini ve takibini, alınacak ücretlerin tahsilini ve hak sahiplerine dağıtımını sağlamaktır.

Birliğin Kurulması

Madde 4-Tüzüğün 8 inci maddesinde öngörülen şartları yerine getirerek Bakanlığa başvuruda bulunan bu Birlik, söz konusu madde gereğince Bakanlık tarafından izin verilmesinden sonra faaliyette bulunabilir.

Bakanlıkça, kuruluş bildirisi ve eklerinde, Birlik Tüzüğü ve kurucuların hukuki durumlarında mevzuata aykırılık veya noksanlık saptandığı taktirde, Birlik tebliğ tarihinden

---

¹ Ekli "Fikir ve Sanat Eseri Sahipleri ile Bağlantılı Hak Sahipleri Meslek Birlikleri Tip Statüsü"nün onaylanması; Kültür Bakanlığı'nın 27/12/2002 tarihli ve 9520 sayılı yazısı üzerine, 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu'nun değişik 42 nci maddesine göre, Bakanlar Kurulu'nca 17/1/2003 tarihinde kararlaştırılmıştır.

itibaren 30 gün içinde bu aykırılık veya noksanlıkları giderir. Aksi halde, Bakanlıkça Birliğin feshi için genel hükümlere göre dava açılır.

Geçici yönetim kurulu

Madde 5- Geçici yönetim kurulu Birlik organlarının oluşmasına kadar Birliğin işlerini yürütür ve Birliği temsil eder. Ayrıca, üyelik niteliklerine ilişkin ölçütleri belirler.

Geçici yönetim kurulu, işlerin gereğine ve niteliğine göre genel kurula tanınan yetkileri kullanabilir.

Tüzel kişilik

Madde 6- Bu Birlik, Bakanlıkça hazırlanan ve Bakanlar Kurulunca onaylanan Tıp Statüye uygun biçimde düzenlenmiş Tüzüğünün eklendiği kuruluş bildirisinin Bakanlığa verilmesiyle tüzel kişilik kazanır.

Birliğin ilk genel kurul toplantısı

Madde 7- Birlik, Bakanlığa başvuru tarihinden ve en geç faaliyet İzni verilmesinden itibaren altı ay içinde ilk genel kurul toplantısını yapmak ve organlarını oluşturmak zorundadır. Bu zorunluluğa uyulmaması halinde, birliğin feshi için Bakanlıkça genel hükümlere göre dava açılır.

İlk genel kurul toplantısının yapılabilmesi için Tüzükte öngörülen asgari kurucu üye sayısı kadar asıl üyenin toplantıda hazır bulunması gereklidir.

Üyelerin temsili ve hakların takibi

Madde 8- Birlik; kamu kuruluşları, gerçek kişiler ve özel hukuk tüzel kişileri ile ilişkilerinde, birliğe kayıtlı eser sahiplerinin/bağlantılı hak sahiplerinin haklarının takibinde, üyelerinin devrettikleri haklar çerçevesinde yetkilidir.

Eser sahipleri ve bağlantılı hak sahipleri, birliğe devretmedikleri haklarını bireysel olarak takip edebilirler.

Eser sahipleri ile bağlantılı hak sahiplerinin Kanunla tanınmış hakları ülke içinde Tüzük gereğince kurulan birlikler dışında başka birlik, dernek ve benzeri kuruluşlar tarafından takip edilemez

Eser icra, tespit ve yayınlan izlemek

Madde 9- Birlik, üyelerine ait fikir ve sanat eserlerinin, İcralarının, tespitlerinin ve yayınlarının kullanılmasını izlemek ve izinsiz kullananlar İçin gerekli girişimlerde bulunmakla yükümlüdür.

Birliğin faaliyetleri

Madde 10- Birlik amacına ulaşmak için, mevzuatın verdiği imkanlar içinde aşağıdaki faaliyetlerde bulunur:

a) Üyelerin her türlü kurum ve kuruluşlarda haklarını idare etmek, izlemek, korumak, idari ve yargı yollarına başvurmak,

b) Üyelerinin eserlerinin, icralarının, tespitlerinin ve yayınlarının kullanımından kaynaklanan ücretlerin ve tazminatların tahsilini sağlamak,

c) Yurt içinde ve yurt dışında kamu kurum ve kuruluşları, gerçek ve özel hukuk tüzel kişileri ile idari ve mesleki ilişkiler kurmak,

d) Mesleki yayınlar yapmak, üyelerine ve üyeleri dışındaki kişilere faaliyet alanına ilişkin kurslar açmak,

e) Üyelerine sosyal tesisler kurmak, lokal açmak ve bunları işletmek,

f) Üyeleri için yardım sandığı kurmak ve diğer sosyal hizmetleri gerçekleştirmek,

g) Üyelerinin eserlerinin, icralarının, tespitlerinin ve yayınlarının her biçimdeki nüshalarının ticari amaçlarla kullanılmasını kontrol ve takip etmek, izinsiz kullanımları önlemek için gerekli tedbirleri almak,

h) Üyelerinin eserlerinin icralarının, tespitlerinin ve yayınlarının kullanımlarına ilişkin sözleşmelerin yapılmasına, uygulanmasına ve anlaşmazlıkların giderilmesine yönelik çalışmalarda ve diğer ilgili alan meslek birlikleri ile işbirliği yapmak,

i) Meslek Birliğinin özeliğine göre yapılacak diğer faaliyetler:

.....
.....
.....

Meslek birliğinin kurucuları

Madde 11 - Birliğin asıl üye olma vasfını haiz ve Tüzükte öngörülen yeter sayıdaki kurucularının ad ve soyadları, doğum yerleri, doğum tarihleri, meslek veya sanatları, uyrukları, ikametgahları, nüfus cüzdanı örnekleri, tüzel kişiler için ticaret sicil kaydı ve vergi numaraları, yayın kuruluşları İçin Radyo ve Televizyon Üst Kurulu kayıtları, birliğe asıl üye olabilme niteliklerini taşıdıklarını gösteren imzalı beyanları ilişikte yer almaktadır. (Ek.1)

İKİNCİ BÖLÜM

Birlik Üyeliği

Üye olma hakkı ve yükümlülükleri

Madde 12-Tüzükte öngörülen nitelikleri taşıyan herkes Birliğe üye olabilir. Üyeler, Tüzüğün 13 üncü ve 14 üncü maddelerinde öngörülen kısıtlamalar dışında eşit haklara sahiptirler. Hiç kimse Birliğe üye olmaya veya birlikte üye kalmaya zorlanamaz. Tüzel kişilerin üye olabilmeleri Türk yasasına göre kurulmuş olmaları koşuluna bağlıdır. Bu Birliğe üye olanlar, tüzük gereğince aynı alanda faaliyet gösteren başka bir birliğe olamazlar. Eser sahipleri, icracı sanatçılar, fonogram yapımcıları ve radyo televizyon kuruluşları ile filmlerin ilk tespitini gerçekleştiren yapımcılar yarattıkları icra ettikleri veya yapımcılığını üstlendikleri eser çeşitleri bakımından farklı birliklere üye olabilirler.

Üyelik türleri

Madde 13-Birlikte, asıl üye, yararlanan üye ve aday üye olmak üzere.....tür üyelik vardır.

Asıl üye

Madde 14-Birliğe asıl üye olabilmek için aşığıdaki nitelikleri taşımak gerekir:

- Eser sahibi veya bağlantılı hak sahibi gerçek veya tüzel kişi olmak,
- Medeni hakları kullanma ehliyetine sahip olmak,
- Birliklerin koyacağı ölçütlere uygun olmak,
- Yapımcı ve yayın kuruluşları bakımından, en az altı aydan beri ticaret siciline kayıtlı olarak fiilen üretimde bulunmak.

Yararlanan üye

Madde 15- Yararlan üyeler aşığıda gösterilmiştir:

- Eseri meydana getirmeyen ancak, miras ya da devren iktisap yoluyla veya doğrudan eserin mali haklarını kullanma yetkisine sahip olan kişiler
  - Medeni haklarını kullanma ehliyetine sahip olmayanlar adına velileri ya da vasileri.
- Yararlanan üyeler Birlik organlarında görev alamazlar, oy kullanmamak koşuluyla genel kurula katılabilirler.

Aday üyeler

Madde 16- 14 üncü maddenin (d) bendinde sayılanlar, altı ay süreyle aday üye olabilirler. Bu süre içinde genel kurulda oy kullanamaz ve yönetim organlarında görev alamazlar, yönetim kurulu kararı ile altı aydan sonra asıl üyeliğe geçebilirler.

Üyelik başvurusu ve kabul

Madde 17- Üye olmak İsteyen gerçek ve tüzel kişiler, Birliğe yazılı olarak başvururlar. Kanunda, Tüzükte ve Birlik Tüzüğünde öngörülen nitelik ve ölçütleri taşıyanlar üyeliğe kabul edilirler. Başvurular yönetim Kurulunca karara bağlanır ve başvuru tarihinden ibaren otuz gün içinde ilgiliye yazı ile duyurulur.

Üyeliğe kabul edilenler, asıl yararlanan ve aday üyeler için ayrı ayrı tutulan deftere sıra numarası ile yazılırlar.

Üyelik uyuşmazlığı

Madde 18- Başvuranın hangi birliğe üye olabileceği konusunda birlikler arasında çıkacak uyuşmazlıklar, o alanda kurulmuş olan federasyonca karara bağlanır. Bu alanda federasyon kurulmamışsa uyuşmazlık Bakanlık karar ile çözümlenir, Birlik ile üyeleri arasındaki üyelikle ilgili uyuşmazlıklar Birlik genel kurulunda çözümlenir.

Üyeliğin sona ermesi ve ilişkilerin tasfiyesi

Madde 19- Üyelik, ölüm, tüzelkişiliğin sona ermesi üyelikten çekilme veya üyelikten çıkarılma ile sona erer. Bu durumda üyelik kaydı yönetim kurulu kararıyla açıklaması da yapılarak deflerden silinir.

Üyeliği sona erenler ile Birliğin karşılıklı yükümlülükleri, yetki belgelerinin sonuncusunun süresinin bitiminden itibaren bir yıl süre ile devam eder.

Üyelikten çekilme

Madde 20- Üyeler, yazılı başvuru ile Birlik üyeliğinden çekilme isteğinde bulunabilirler. Üyelik, bu başvuruyla sona erer.

Üyelikten çıkarma ve itiraz

Madde 21- Asıl yararlanan ve aday üyeler aşağıdaki hallerde yönetim kurulunun önerisi ve haysiyet kurulu kararıyla üyelikten çıkarılırlar:

- Kasıtlı eylem ve davranışlarıyla birliğin çalışmasına, amaçlarını gerçekleştirmesine engel olmak,
- Yazılı uyarıya rağmen bir yıl süresince üyelik ödentisini vermemek,
- Yetki belgesine aykırı davranışlarını, yazılı uyarıya rağmen sürdürmek,
- Asıl Üyeler yönünden, özür bildirmeksizin arka arkaya üç genel kurul toplantısına katılmamak.

Çıkarılma kararı noter aracılığıyla yedi gün içinde ilgiliye bildirilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Birlik Organları

Birlik organları

Madde 22- Birliğin zorunlu organları şunlardır:

- Genel kurul,
- Yönetim kurulu,
- Denetleme kurulu,
- Teknik-bilim kurulu,
- Haysiyet kurulu,

Birliğin ihtiyaçları doğrultusunda genel kurul kararı ile ihtiyarı organlar oluşturulabilir. Bu organların kuruluş şekli ve yetkileri aşağıda gösterilmiştir:

.....
.....
.....

Genel Kurul

Madde 23- Genel kurul birliklerin asıl üyelerinden oluşur.

Genel kurulun görev ve yetkileri

Madde 24- Genel kurulun görev ve yetkileri aşağıda gösterilmiştir:

- Yönetim kurulu, denetleme kurulu, teknik-bilim kurulu ve haysiyet kurulunun asıl ve yedek üyelerini seçmek,
- Federasyona katılma kararı almak ve federasyon genel kuruluna katılacak temsilcileri seçmek,
- Üyelik türüne ilişkin uyuşmazlıkları karara bağlamak,
- Bütçe tasarısını görüşmek ve karara bağlamak,
- Kurullarca öngörülen raporları incelemek ve karara bağdamak,

- f) Yönetim kurulunun hesaplarını İncelemek ve ibra etmek,
- g) Merkez müdürlüğü ile şube açılmasına veya kapatılmasına karar vermek,
- h) Taşınmaz mal alınması ve satılması, bunlar üzerinde aynı haklar tesis edilmesi için yönetim kuruluna yetki vermek,
- i) Birlik tüzüğündeki değişikliktik önerleri ile yönerge önerilerini karara bağlamak,
- j) Giriş ve yıllık ödenti miktarı ile tahsil olunacak ücret ve tazminatlarından alınacak Birlik payını belirlemek,
- k) Birliğin aynı amaçlı uluslararası kuruluşlara katılması veya bunlarla işbirliği yapması konularında karar vermek,
- l) Yönetim kurulunun genel kurulda incelenmesini önerdiği hususları görüşmek ve karara bağlamak,
- m) Üyelik niteliklerine ilişkin ölçütleri belirlemek,
- n) Eserlerin, icraların, tespitlerin veya yayınların izinsiz kullanımı ile ilgili tedbirleri saptamak,
- o) Mevzuat ve Birlik Tüzüğü ile verilmiş diğer görevleri yapmak.

Genel kurula uygulanacak hükümler

Madde 25- Tüzüğün "Genel kurulun toplanması" başlıklı 23 üncü, "Genel kurulun toplantıya çağırılması" başlıklı 24' üncü ve Toplantı yeter sayısı ve yapılış usulü" başlıklı 25 inci maddeleri hükümleri bu Birlik hakkında da uygulanır.

Yönetim kurulu

Madde 26- Yönetim kurulu genel kurulca asıl üyeler arasından iki yıl için gizli oyla seçilen en az beş üyeden oluşur. Ayrıca üye sayısınınca yedek üye seçilir.

Yönetim kurulu, seçimi izleyen üç gün içinde asıl üyeler arasından bir başkan, bir başkan yardımcısı ve bir sayman üye seçer.

Kurul, başkanın, yokluğunda yardımcısının çağrısıyla ayda en az bir kez toplanır.

Yönetim kurulu toplantı ve karar yeter sayısı

Madde 27- Yönetim kurulu, en az üç üyeyle toplanır. Kararlar üye tam sayısının salt çoğunluğuyla alınır. Mazeretsiz olarak üst üste üç toplantıya katılmayan üyelerin yönetim kurulu özeliği döşer.

Yönetim kurulunun görev ve yetkileri

Madde 28- Yönetim kurulunun görev ve yetkileri aşağıda gösterilmiştir:

- a) Eser sahipleri ile bağlantılı hak sahiplerinin ortak çıkarlarını korumak, haklarının idaresi ve takibi için gerekli çalışmaları yapmak ve üyelerin haklarına tecavüz durumunda ilgili mercilere başvurmak,
- b) Genel sekreter ile merkez ve şubelerde çalışacak personeli görevlendirmek, görevlerine son vermek, bunların özlük, ücret, sosyal hakları ve çalışma esasları ve diğer hususlara ilişkin usul ve esasları belirlemek,
- c) Bütçeyi hazırlamak ve genel kurula sunmak,
- d) Birlik tüzüğünde yapılacak değişiklik önerilerini hazırlamak ve genel kurula sunmak,
- e) Birlikçe tahsil olunacak tazminat ve telif ücretlerinden kesilecek Birlik payına ve kullanım tarzlarına ilişkin tarifeleri yapmak ve genel kurula sunmak,
- f) Bir eser, icra, tespit ve yayın üzerinde birden fazla hak sahipliği olduğu durumlarda anlaşmazlık halinde ücret dağıtımına ilişkin paylaşım yönergesini düzenlemek ve genel kurula sunmak,
- g) Asıl üyelik, yararlanan üyelik ve aday üyelik başvurularını karara bağlamak,
- h) Merkezin ve şubelerin çalışma ve işleyişi ile hak izlemeye ilişkin yönergeleri hazırlamak ve genel kurula sunmak,
- i) Birliğin izleyeceği haklar için gerekli olan sözleşme tipleriyle, eser, icra, tespit veya yayın sahiplerine yardımcı olmak üzere onların ilgililerle yapacakları sözleşme tiplerini hazırlamak,

j) Genel kurul kararlarının ve denetleme kurulu raporlarının birer örneğinin kurula verilmesini izleyen üç gün içinde Bakanlığa göndermek,

k) Kuruluş amaçlarıyla ilgili konularda Bakanlıkta işbirliği yapmak, Birlikçe gerçekleştirilecek etkinlikleri Bakanlığa bildirmek,

l) Kanunun 81 'inci maddesi gereğince kurulacak komisyonda görev alacak Birlik temsilcilerini tespit etmek,

m) Üyelerin haklarının tecavüze uğraması hainde, Kanunun 75' inci maddesinde öngörülen şikayet yetkisini kullanmak,

n) Mevzuat ve Birlik tüzüğüyle verilen diğer işleri yapmak.

Birliğin Temsili

Madde 29- Birlikler yönetim kurulu başkanı tarafından temsil edilir.

Temsil yetkisi, gerektiğinde yönetim kurulu kararıyla üyelere bir veya birkaçına devredilebilir.

Hakların izlenmesinde, birliğin kamu kurum ve kuruluşlarıyla ve üçüncü kişilerle ilişkilerinde genel sekretere ve şubelerin en yüksek görevlisine, yönetim kurulu kararıyla imza yetkisi verilebilir.

Denetleme kurulu

Madde 30- Denetleme kurulu, genel kurulca asıl üyeler arasından iki yıl için gizli oyla seçilen en az üç üyeden oluşur. Ayrıca asıl üye sayısınınca yedek üye seçilir. Denetleme kurulu seçimi izleyen üç gün içinde asıl üyeler içinden bir başkan seçer.

Denetleme kurulunun görevleri

Madde 31- Denetleme kurulu, yönetim kurulunun hesap ve işlemlerini, Birlik Tüzüğünde belirtilen esas ve usullere göre altı ayı geçmeyen aralıklarla denetler. Sonuçlarını düzenleyeceği raporlarla yönetim kuruluna, iki yıllık raporlarla da genel kurula sunar. Denetleme kurulu, raporlarının bir örneğini de Bakanlığa gönderir.

Teknik-bilim kurulu

Madde 32 - Teknik-bilim kurulu genel kurulca asıl üyeler arasından iki yıl için gizli oyla seçilen en az üç üyeden oluşur. Ayrıca asıl üye sayısınınca yedek üye seçilir. Teknik-bilim kurulu, seçimi izleyen üç gün içinde asıl üyeleri arasından bir başkan seçer.

Teknik-bilim kurulunun görevleri

Madde 33- Teknik-bilim kurulu, meslek birliğinin uzmanlık alanına giren konularda inceleme ve araştırmalar yapmak, ilgili kurullara önerilerde bulunmak, yönetim kurulunca incelenmesi istenilen konularda raporlar düzenlemek, bunların bir örneğini yönetim kuruluna, bir örneğini de denetleme kuruluna vermek ve Birlik Tüzüğünde belirtilen diğer işleri yapmakla görevlidir.

Kurul Başkanınca veya kurulca gerekli görülürse konuyla ilgili kurum ve kuruluşların temsilcileri veya kişiler bilgi ve görüşleri alınmak üzere kurul toplantılarına çağırılabilir.

Haysiyet Kurulu

Madde 34- Haysiyet kurulu genel kurulca asıl üyeler arasından iki yıl için gizli oyla seçilen en az üç üyeden oluşur. Ayrıca asıl üye sayısınınca yedek üye seçilir. Kurul seçimi izleyen üç gün içinde asıl üyeler arasından bir başkan seçer.

Haysiyet kurulunun görevleri

Madde 35- Haysiyet kurulu disiplin yönergesini uygulamakla görevlidir. Disiplin yönergesi haysiyet kurulunca hazırlanır, yönetim kurulunca incelenir ve genel kurulca kabul edilir.

Birlik Tüzüğünde öngörülen hallerde üyelikten çıkarma cezası ile disiplin yönergesinde öngörülen diğer disiplin cezaları haysiyet kurulunca verilir.

Birlik haysiyet kurullarının kararlarına karşı yedi gün içinde federasyon haysiyet itiraz edebilir.

İtiraz olunmayan haysiyet kurulu kararlarına karşı yargı yolu açıktır.

Birlik organlarına seçilenlerin bildirilmesi

Madde 36- Birliğin organlarına seçilen asıl ve yedek üyelerin ad ve soyadları, baba adları, doğum yerleri, doğum tarihleri, meslek ve ikametgâhları, seçimleri izleyen yedi gün içinde yönetim kurulu başkanınca Bakanlığa ve valiliğe, valilikçe de İçişleri Bakanlığına yazı ile bildirir.

Merkez müdürlüğü ve şubeler

Madde 37- Birlik, ihtiyaçları doğrultusunda yönetim kurulunun önerisi ve genel kurulun kararıyla şube açabilir. Şubeler kendi bölgelerindeki üyelerle Birlik merkezi arasındaki bağlantıyı sağlarlar.

Şubelerde çalıştırılacak personel, Birlik personeli statüsündedir.

Birlik, ayrıca genel sekretere bağlı bir merkez müdürlüğü kurabilir. Merkez müdürlüğü, yönetim kurulunun önerisi ve genel kurulun kararı ile kurulur. Burada çalıştırılacak personelin sayısı ve ücretleri genel kurul kararıyla belirlenir

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Mali Hükümler

Hesap dönemi

Madde 38- Birliğin ilk hesap günü, bu birliğin kurulduğu günden başlar, genel kurulca bütçesini kabulüyle sona erer.

Birliğin hesap donemi, Ocak ayıran birinci gününden başlamak üzere bir takvim yılıdır.

Birliğin Gelirleri

Madde 39- Birlik gelirleri aşağıda gösterilmiştir:

- Üyelerden alınacak giriş ödentileri ve yıllık ödentiler,
- Mali hakların tahsilinden elde edilen gelirlerden kesilecek Birlik payları,
- Yayın gelirleri,
- Birlikçe tahsil olunacak tazminat bedellerinden kesilecek Birlik payları,
- Bağışlardan ve ölüme bağlı tasarruflardan elde edilen gelirler,
- Faiz, Hazine bonosu ve Devlet tahvili gelirleri,
- Diğer gelirler.

Yetki belgesi

Madde 40- Üyelerin yetki belgesinde belirttiği eserlerini, icralarına, tespitlerine ilişkin mali haklarının takibi ile ücretlerinin tahsili ve dağıtımını Birlik tarafından yapılır.

Bunun için üyeler, Kanunun 20 nci maddesi uyarınca ve değişik 80 inci maddesi çerçevesini Bakanlıkça çıkarılan yönetmelikle belirlenen genel esaslara uygun bir yetki belgesini birliğe verirler. Bu yetki belgesinde üyelerin mal haklarının adli makamlar ve icra müdürlüklerinde takibi ve hukuki gereklerin ilişkin açık yetki verilir.

Sözleşmelerde gözönünde bulundurulacak ölçütler

Madde 41- Birlik, aldığı yetki belgeleri çerçevesinde eserlerin, icraların, tespitlerin veya yayınların kullanıma ve tarifelere ilişkin sözleşmeleri yaparken:

- Eserlerin topluma yaygı bir şekilde iletimde devamlılık sağlanması,
- Ulusal ve uluslararası uygulamalar dikkate alınarak, eserlerin yayınlarda kullanımı karşılığı ödenecek ücretlerin makul seviyede belirlenmesi,
- Rekabeti bozucu şartların oluşturulmaması,
- Yayın kuruluşunun yayın alanı (ulusal, bölgesel, yerel) ve izleyici/dinleyici sayısı,
- Eserlerin kullanım sıklığı,
- Pazar oranı,
- Kullanılan her eser başına ücret,
- Sabit ücret,
- Saniye veya dakika bazında birim ücret, gibi ölçütleri gözönünde bulundurur.

Yukarıdaki ölçütler esas alınarak, kullanıcılar ile ilgili alan meslek birlikleri arasında yapılacak sözleşmelerde, ödemelerin yapılacağı yer ile meslek birlikleri arasındaki paylaşım esas ve usulleri gösterilir.

Uyuşmazlıkların Çözümü

Madde 42- Birlik ile yayın kuruluşları arasında yapılan sözleşmelerde, taraflar arasında sözleşmenin uygulanmasından doğabilecek uyuşmazlıkların tahkim yoluyla veya oluşturulacak uzlaştırma kurulu aracılığıyla çözümlenmesi aracılığıyla öngörülebilir.

Dağıtım

Madde 43- Birlikçe tahsil olunan ücretler, Birlik payı düşüldükten sonra yılda dört kez, tazminat bedelleri ise, tahsili giderleri ile Birlik payı düşüldükten sonra tahsilini izleyen onbeş gün içinde hak sahiplerine ödenir.

Ücret ve tazminat bedellerinin dağıtımına ilişkin ödeme planları üçer aylık dönemler halinde Bakanlığa bildirilir.

Kurul üyelerine ve görevlilere yapılacak ödemeler

Madde 44- Yönetim, denetleme teknik-bilim ve haysiyet kurullarına katılan üyelere, her toplantı günü için, toplantıların sonunda düzenlenecek tutanak esas alınarak huzur hakkı, merkez dışından gelen üyelere ayrıca yolluk ve gündelik verilir.

Huzur hakkı, yolluk ve gündeliklerin miktarı genel kurul kararı ile belirlenir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Birlik Tüzel Kişiliğinin Sona Ermesi

Fesih, kendiliğinden dağılmış sayılma ve tasfiye

Madde 45- Tüzüğün "Genel kurul kararıyla fesih" başlıklı 43 üncü "Mahkeme kararıyla fesih" başlıklı 44 üncü, "Kendiliğinden dağılmış sayılma" başlıklı 45 inci ve Tasfiye başlıklı 46 ncı madde hükümleri bu Birlik içinde uygulanır.

ALTINCI BÖLÜM

Çeşitli Hükümler

Defter ve kayıtlar

Madde 46- Birlik, aşağıda gösterilen defterleri tutmak zorundadır.

- Asıl üye defteri,
- Yararlanan üye defteri,
- Aday üye defteri,
- Yönetim kurulu karar defteri,
- Gelen ve Giden evrak defterleri,
- Gelir ve gider defteri,
- Bütçe, kesin hesap ve bilanço defteri,
- Demirbaş defteri.

Birlik çalışma ve hizmetlerin gerektirdiği başka defter ve kayıtların tutulmasına yönetim kurulunca karar verilebilir.

Defterlerin sıra numarası taşınması ve noterce onaylanması zorunludur.

Eserlerin, icraların veya tespitlerin bir örneğinin birliğe verilmesi

Madde 47- Birliğe üye olanlar, hakların idaresini verdikleri eser, icra veya tespitlerin bir örneğini, çoğaltılmayanların maket, resim, veya fotoğraflarını ya da diğer fiziki ortamlara yüklenmiş biçimlerini, Birlikçe hazırlanan bildirimle bağlı olarak tesis edilecek arşiv için birliğe vermek zorundadır.

Birlik oluşturacağı arşiv için kendi alanlarında faaliyet gösteren kamu tüzel kişileri ve özel hukuk tüzel kişileri ile işbirliği yapabilir.

YEDİNCİ BÖLÜM

Son Hükümler

Uluslararası kuruluşlarla ilişkiler

Madde 48- Birlik, yurt dışındaki aynı amaçlı kamu kurum ve kuruluşlarıyla gerçek ve özel hukuk tüzelkişi ve kurumlarıyla işbirliği yapabilir. Bu işbirliği sonucunda yapılacak protokoller Bakanlığa bildirilir.

Birliğin uluslararası meslek birliklerine üye olması ilgili mevzuat çerçevesinde izin verilmesine bağlıdır.

Bakanlığın Denetimi

Madde 49-Birlik idari ve mali yönden Bakanlığın denetimine tabidir. Birliğin yönetim yerleri, şubeleri ve her çeşit eklentileri, defterleri, hesap ve işlemleri Bakanlık tarafından her zaman denetlenebilir.

Denetleme sırasında, denetim yapmakla görevlendirilenler tarafından istenecek her türlü defter, belge ve yazıların, Birlik yetkilileri tarafından gösterilmesi veya verilmesi, kasa veya veznenin kontrol ettirilmesi, yönetim yerleri, şubeler ve eklentilerine girme isteminin yerine getirilmesi zorunludur.

İşlemlerde usulsüzlük görülmesi, sahtecilik veya inancı kötüye kullanma suçlarının işlendiğinin tespiti halinde, ilgililer hakkında Cumhuriyet Savcılığına suç duyurusunda bulunulur.

Yapılan denetim sonucu, Bakanlık tarafından Birliğe yazı ile bildirilir.

Bakanlık gözlemcisi

Madde 50- Birliğin genel kurul toplantılarında Bakanlık, bir temsilcisini gözlemci olarak görevlendirebilir.

İlgili mevzuat

Madde 51- Bu..... te hüküm bulunmayan hallerde Tüzük hükümleri uygulanır.

Yönergeler

Madde 52- Birlik, Tüzükte öngörülen yönergeleri genel kurul dışındaki zorunlu organların oluşmasından sonraki altı ay içinde yürürlüğe koyar.

Yürürlükten kaldırılan mevzuat

Madde 53-19/4/1999 tarihli ve 99/12792 sayılı Bakanlar Kurulu kararı ile onaylanan ve 20/5/1999 tarihli ve 23700 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "Fikir ve Sanat Eseri Sahipleri ile Komşu Hak Sahipleri Meslek Birlikleri Tip Statüsü" yürürlükten kaldırılmıştır.

Daha önce kurulmuş olan meslek birlikleri

Geçici Madde1-Bu Tip statünün yayımından önce kurulmuş olan meslek birlikleri, tüzüklerini bu Tip Statünün yürürlük tarihinden itibaren altı ay içinde bu Tip Statüye uygun hale getirmek zorundadır.

Altı ay içinde bu hükümlere uymayan meslek birlikleri hakkında Tüzüğün 44 üncü madde hükümleri uygulanır.

Yürürlük

Madde 54- Bu Tip Statü yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 55- Bu Tip Statü hükümlerini Kültür Bakanı yürütür.

(Ek: 1)

ÜYELİK BAŞVURU FORMU

Meslek Birliğinin Adı :
Meslek Birliğinin Merkez Adresi :

Kurucu/Üye :
Adı ve Soyadı :
Doğum Yeri ve Tarihi :
Meslek veya Sanatı :
Uyruğu :
İkametgah Adres :

Eser sahibi/bağlantılı hak sahibi olmam/olunması sıfatıyla
..... Meslek Birliğine üye olma niteliklerini haiz
olduğumu/olunduğunu beyan ederim/olunur.

İmza ve tarih

(Nüfus cüzdanı örneği/ticaret sicil kaydı/RTÜK kaydı eklenecektir.)